

ייצג פון פריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת יתרו

שנת תשע"ד

סימן קי"ט

ברוך השם, יום ד' חיי שרה, תקצ"ד

דע בני חביבי, כי המלבוש נגמר ביום ב', והיום התפללתי בו פעם ראשון, והוא מתוקן וטוב לפני, ישלם ה' פעלך, תהי משכורתך שלימה מעם ה', שתזכה להסיר מעליך הבגדים צואים ולהלביש אותך מחלצות [זכריה ג. יד. ועיין ליקו"מ ח"א סי' י"ד וז"ל: על ידי שמפשיטין ומשליכין מעליהם הבגדים הצואים, נתבטלים כל המניעות והמסכים המבדילין בינם לבין הקדושה וכו'] כי עדיין צריך להשליך מהם הבגדים הצואים, כדי להסיר המפסיקים והמונעים והמסכים המבדילים בינם לבין הקדושה. ומחמת שלא קבלתי מכתבך עדיין, אין בפי מלה לכתוב לך עתה. גם כבר כתבתי לך הרבה הרבה שיש בו די להחיות עצמך ולשמח נפשך תמיד, רק חזק ואמץ.

דברי אביך

נתן מברסלב

סימן ק"ב

ברוך השם, יום ו' ערב שבת קודש תולדות, תקצ"ד

אהובי בני חביבי שיחי, האגרת הרצוף פה לפטערבורג הכנתי אור ליום ד' העבר, ומאת ה' היתה שסיבב במחשבתי עד שכתבתי האגרת הזו או דייקא, וגם לא עלה על דעתי לכתוב לו כדברים האלה, אך הכל מעם ה' יצאה, והייתי מצפה לשלחו ביום ד' מיד ולא היה שום שליח באותו היום, וגם היום לא היה שליח, ובוודאי הכל לטובה.

והנה קבלתי מכתבך ביום ד' וגם היום, והם מלאים צעקות גדולות ומרות, ואיני יודע מה להשיבך, וגם היום הייתי טרוד קצת באיזה עסק, וגם היא ערב שבת קודש אחר חצות, אף על פי כן אמרתי להכין לך אגרת מיד.

והנה תקבל האגרת הרצוף פה לפטערבורג, ותשתדל לשלחו בזריוות, כי הוא עסק גדול וזכות הרבים, כאשר תראה בעצמך, כי לא התמתי האגרת הזו כדי שתוכל לקרותו. ולדעתי גם זה האגרת הוא תשובה אליך, ומשם תוכל להבין רמזים אליך, אם גם בפטערבורג כפי מה שעומד עתה ר' זאב הנכתב אליו כפי מה שאתה יודע קצת, אם גם שם יש תקוה, מכל שכן וכל שכן וכו' [ר' זאב היה אז בפטערבורג וכמוכר גם לקמן סי' קכ"ב. עיר פטערבורג היתה עיר המלוכה של מדינת רוסיא, ועיין בשיחות הר"ן סי' קע"ג שהמקום היה רחוק מקדושת ישראל]. כי באמת כל הדברים שדברתי אליו הם דברי אמת וצדק, שבאמת כיוון רבינו ז"ל דבריו גם עליו, מכל שכן עליך בני חביבי. ולדעתי בזה בעצמו ראוי לך לשמח נפשך מאד ולהודות על חלקך שנצלת על כל פנים לבלי להיות עתה ברחוק מקום באדעס. מכל שכן בפטערבורג, והחילוק תבין מאליך, אף על

המשך בדף 4

וה' בליקוטי הלכות (הל' אומנין ה"ד אות ג') כל הבריאה נברא בחכמה כמ"ש כולם בחכמה עשית, כי יש בכל דבר שבעולם חכמה נפלאה, אבל השי"ת ברא כל הדברים חסרים, ומחמת זה מצמצם חכמתו ומיעט וחסר מהחכמה הצריך לזה הדבר. כדי שיהיה נברא הדבר חסר עד שישלימו האדם. אבל בוודאי אין כח ביד האדם להשלים חסרון החכמה שחסר השי"ת בכל דבר, כי מי יוכל לעמוד על חכמתו יתברך. על כן אי אפשר להאדם שישלים כל הדברים של הבריאה כי אם על ידי אמונה שהיא כלל כל התורה וכו'. ולכן יש בחירה שמי שרוצה להטות דעתו אל האמת הוא זוכה לאמונה, ועל ידי זה משלים כל הדברים. על ידי אמונה שהוא כלל התורה. כי עיקר האמונה הוא במה שאין יודעין, היינו מחמת שאי אפשר לידע חכמתו יתברך בשלימות בשום דבר, על כן צריכין רק להתחזק באמונה, ושם עיקר הבחירה, כי כלל הבחירה הוא בענין קיום התורה, שעיקרה אמונה, ולכן עיקר שלימות כל הדברים הם על ידי אמונה כמ"ש ארמ"ר ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' ל"א) שלימות כל הדברים הם על ידי אמונה ובלתי אמונה כל הדברים חסרים עיי"ש וכו'. וזה גם את העלם נתן בלבם מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד וסוף, היינו שהשי"ת חסר החכמה וברא העולם חסר, וכמו שפירוש רש"י שם העלם חסר כתיב, כדי שלא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף, כי אי אפשר לעמוד על חכמתו יתברך שבכל דבר בשלימות מראש ועד סוף, והכל בשביל הבחירה כדי שימשוך האדם את עצמו אל האמונה, אם ירצה בחיים נצחיים ויסתכל על האמת, ולהיפך אם ירצה ח"ו לנטות לצד אחר ימצא מקום לטעות ח"ו, מאחר שלא נתגלה החכמה בשלימות ע"כ.

ואתמול בסעודה שלישית דברנו מזה, אך לדעתי בוודאי דברתי עמך מזה, ועל פי הכתב אי אפשר לבאר כל זה.

ותדע ותאמין שאף על פי כן האדם יש לו בחירה בכל פעם, ומה שנעשה ממילא אל יחוש (ליקו"מ ח"ב סי' מ"ט) ובחסידי ה' תדלג ותקפוץ על הכל על ידי גודל כח התורה ותפלה, ועל ידי גודל כחו של זקן וקדושה, ועל ידי כל מה שזכינו לינק מעט מעצותיו הק', וסוף כל סוף יתהפך הכל לטובה, ויקוים ירמיהו ג. ט. ביום ההוא יבוקש ויחופש עון ישראל כדי להפכם לזכות, ואיננו שיהיו נכללים באין (ליקו"מ ח"א סי' כ"ב וז"ל: ביום ההוא יבוקש עון ישראל ואיננו, כי לעתיד יהיה כולו תשובה, ועל ידי התשובה וזונות נעשין זכות, והיה נעשה מעבירות ישראל תורה, ועל כן יבוקשו או העונות, כי יבוקשו ויחפשו או אחר עונות ישראל איך לוקחין עוד איזה עון כדי לעשות ממנו תורה, והוה ואיננו כי יהיו כל העונות נכללין באין, היינו באין סוף, ששם העונות נתהפכין לזכות על ידי התשובה שהוה בחינות ירידה תכלית העליה, בני הנשמע כזאת, אבל באזנינו שמענו זאת מפיו הק' בעצמו, מפי זה שזכה לתורת ה' ולתפילת ה' ממש (עיי"ש בליקו"מ), ולא היה לו ממי להתבייש כלל וכו' [בליקו"מ בסוף תורה כ"ב ואם הוא במרריגה שאין צריך להתבייש משום אדם, יש לו להתבייש מהקב"ה, כי הקב"ה מקיים כל התורה כמו שאמרו רז"ל וגם הקב"ה מתפלל וכו', ובוודאי שהקב"ה מקיים מצות התורה ותפלה כמו שראוי להקב"ה, וכמה רחוק בין קיום התורה שלו ובין תפלה שלו לתורה ותפלה של השי"ת עכ"ל]. על כן עדיין תקוותינו חזקה לזכות לשמחת עולם על ראשם לנצח, מאחר שזכינו לתורות ותפילות כאלה.

דברי אביך המצפה לישועתך

נתן מברסלב

מוהר"ר נחמן נ"י, מגזע
הקודש נכד הבעל שם
טוב ז"ל וכותו יגן עלינו
(חיי מוהר"ן סי' ק"ט)

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

הרב המאור הגדול בנש"ק מופת הדור
גדול מרבן שמו נרדע בשערים מו"ה
נחמן נ"י
נכד לרבינו הק' בעש"ט זלה"ה
(הסכמת המגיד מקאמניץ זצלה"ה על

מאמר כ"ח:

ג"ו.

מרה שחורה גרועה מן הכל

לענין המרה שחורות שמבלבלין את האדם, ובפרט בשעת התפלה, ומכניסים ספיקות ובלבולים במחשבתו, באשר שזה הדבר עשה שלא כהוגן, ונכשל באיזה איסור ח"ו.

סיפר לי רבינו ז"ל מעשה מהבעל שם טוב זכרונו לברכה, שפ"א עמד הבעל שם טוב זכרונו לברכה להתפלל ולא היה יכול להתפלל, כי נפל בלבול במחשבתו, באשר שהיה מעשן את הלולקע אצל נר של חלב, נמצא שנכשל באיסור חלב, ומחמת זה לא היה יכול להתפלל, וכך מה שרצה להתפלל ולדחות את המשכה הזאת ולהעבירה מודעתו, לא היה יכול בשום אופן, כי בלבב אותו בכל פעם באשר שנכשל באיסור כזה, באיסור חלב, עד שלא הי' אפשר לו להתחיל להתפלל.

עמד הבעל שם טוב וקפץ ונשבע שיעשן לעולם הלולקע אצל נר של חלב, וכן הוה, כאשר מספרים העולם שהבעל שם טוב היה מעשן הלולקע אצל נר של חלב.

(חיי מוהר"ן סי' תקנ"ב)

ג"ז.

רבי על אלפים ורבבות

שמעתי שפ"א ספרו לפניו ז"ל אודות הרב דק"ק בארדיטשוב, שלא רצה לילך למקוה בבוקר של חג השבועות עד שיראו לו המרכבה שראה יחזקאל, והתפללו העולם מאד על זה, וגער בהם רבינו ז"ל, ואמר ומה זאת לפלא כל כך בעיניכם הלא גם יחזקאל היה בן אדם וכו' כמבואר במקום אחר. וכבר מבואר במקום אחר ההפלגות שהפליג בשבח מעלת קדושת הרב הנ"ל.

ג"ד.

מדריגות הבטחון

פעם אחד סיפר מענין בטחון, ואמר שיש צדיקים שאין מניחים אצלם ממון מיום לחבירו, כמו שמספרין מכמה צדיקים גדולים שהיו לפנינו, כגון הבעל שם טוב ז"ל, והצדיק הקדוש מו"ה אלימלך ז"ל, וכיוצא בהם, שבכל יום ויום היו מפזרים כל הממון שהי' בידם ולא הניחו אצלם שום ממון מיום לחבירו.

ואמר שצריכין להיות לזה בריה גדול להיות חזק בהבטחון ולעמוד על עמדו כי אם שוגים בה תנועה קלה בעלמא לא טוב וכו'.

אבל הרבה לדבר עמנו בשבח מעלת הנהגה הראשונה הנ"ל היינו לפזר המעות בכל יום לצדקה ועל הצטרותו המוכרח ולא יניח כלל מיום לחבירו, כי לאנשים פשוטים הרוצים לזכות לנפשם לאחוז בדברי הצדיקים, בוודאי טוב לפניהם הנהגה הראשונה הנ"ל, היינו לבלי להניח אצלו הממון כלל מיום לחבירו, והפליג בשבח מעלת הנהגה זו, והאריך בשיחה זאת, וכפי המובן מדבריו אז היה, שהיה הפיץ ומשתוקק לזכות אותנו להגיע להנהגה קדושה הזאת למדריגת בטחון הנ"ל, לבלי להניח שום ממון מיום לחבירו.

(חיי מוהר"ן סי' תצ"ט, ת"ק)

ג"ה.

פדיון נפש

שמעתי מפיו הק' שאמר, הבעל שם טוב זכרונו לברכה כשהיה המלבוש שלו לא תפור כראוי, כדרך החייטים שלפעמים מקלקלין המלבוש בתפירתם, היה מצוה לעשות לעצמו פדיון.

(חיי מוהר"ן סי' תקכ"ד)

מהסכמת הגה"ק רבי מאיר בראד זצלה"ה על הליקו"מ:

הרב המופלא ומפלא בתורה ובחסידות המפורסם מוה"ר נחמן נ"י הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע קודש מחצבתו נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות בוצינא קדישא חו"פ קדוש יאמר לו, כל רז לא אנס ליה מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הק'...

מהסכמת הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות זצלה"ה על הליקו"מ:

ירושא הוא לו מאבותיו, אבות מכלל דיאבא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש, חוטר מגזע האלחי המפורסם בעש"ט זלה"ה איש המודות וזרעו לברכה זרע קודש שמש ומעשיהם עליהם מעידות...

מאמר משיב נפש

קיי

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי"א

סימן ט"ז: צדיק יסוד העולם

שואל: הנה לדבריך נמצא כי ר' נחמן עשה דרך מיוחדת לחסידיו וממשיכי דרכו, ונשאר הרבי שלהם, וגם אמר על עצמו המעלות הגדולות והנצורות שזכה לזה, ובוזה ידעו ממשיכי דרכו גודל מעלות רבם.

אבל מה זה שהוא העמיד א"ע כאלו הוא המנהיג של כל העולם כולו, שרובם כמעט לא ידעו ולא שמעו ממנו, ואפי' אותם ששמעו ממנו, רובם לא קבלו מרותו עליהם כלל, ואדרבה עוד להיפך, ואיך אמר לשונות כאלו הוא הרבי של כל העולם, דוגמת מש"כ בחיי מוהר"ן (סי' קמ"ח) אותי צריכים כל העולם, לא מבעיא אתם וכמותכם, אתם יודעים בעצמכם, אלא אפי' אותן הצדיקים שיכולין כבר להתפלל, אני יכול להראות להם וכו' דרך בתפלה, וגם אפי' צדיקים גדולים מאד, שהולכים כבר רק ביחודים, אני יכול להראות להם וכו' דרך ביחודים. וכן אמר (שם סי' רי"ד) כל העולם צריכין אותי מאד מאד, עד שא"א להם כלל להיות בלעדי, וכעין זה אמר (שם סי' ר"ג) אותי צריכים כל העולם, לא מבעיא אתם, אלא אפי' כל הצדיקים צריכים אותי, כי גם הם צריכים להחזיר אותם למוטב, וכל מאמרים אלו מראין כאלו הכל צריך לעבור על ידו, מה שלכאורה באמת לא היה נראה כך כנ"ל.

ובספר י"ג אורות מביא בשם הרה"ק מהר"ש מבעלזא שאמר, מה שיהודי עשה תשובה, ומה שיהודי עושה תשובה, ומה שיהודי יעשה תשובה, הכל הוא מכוחו של הרבי ר' אלימלך. ובספר אדמור"י בעלו (ח"ב דף מ"ב) כתב בשם מהר"י מבעלזא כי אילולי הרבי ר' אלימלך לא נותר עד היום יהודי בעולם. וכן אמר מהר"ש מבאבוב (דבר אלימלך עמוד ט"ז) מען דארף נישט זוכען קיין מופתים פון רבין ר' אלימלך, עס איז גענוג וואס מען זעהט א איד אויף די גאס, ווייל דאס איז אלס זיין כח.

והנה אף שהבעש"ט הקדוש היה לו מתנגדים הרבה, והיו גדולי ישראל ארזי לבנון אדירי תורה, ולא קבלו מרותו לא בחייו ואף לא הרבה שנים אחר הסתלקותו, וכן על הרה"ק ר"ר אלימלך היה התנגדות, כמ"ש בהמכתב בסוף נועם אלימלך שבלבלו המנין שלו, ולא היו מניחים אותו לישב בשלש סעודות, עכ"ז העידו והעידו עליהם, שכל עבודת השם מכל בני ישראל אפי' אותם שאינם מכירים אותם, ולא רוצים להכיר אותם, עכ"ז בע"כ הואיל וכבר היו בעולם, וגילו את אורם הגדול, אזי בע"כ כולם מקבלים מהם, וא"א למשוך מצינור אחר, אלא שהוא בלא יודעים, ואפי' הדאטשיל שאין לו שום מושג בענינים אלו, עכ"ז הכל בא ממנו. וכן כתב בתניא (לקוטי אמרים פ"ב) כי כל הנדבקים בת"ח נתקשרים הנר"ן שלהם לשרשם בחכמה, ואפי' עמי הארץ מקבלים חיותם משם, אבל גם הפושעים ומורדים בהם, גם הם מקבלים יניקת נר"ן שלהם מבחי' אחוריים של נר"ן התלמידי חכמים עיי"ש.

והוא כמ"ש בלקו"מ (ח"א סי' נ"ו) כי יש מלכות באיתגליא ובאיתכסיא, ויש אחד שבאיתגליא אין לו ממשלה כלל, ואעפ"כ באיתכסיא ובהעלם גדול הוא מושל על כל הדור, ואפי' על כל צדיקי הדור, כי כל נשמותיהם הם כולם תחת ממשלתו ומלכותו, וכולם נכנעים וכפופים אליו, רק שהוא בהעלם גדול, ובחיי מוהר"ן (סי' כ"ד) מביא שאחר שאמר מאמר הנ"ל אמר על עצמו, לכם נדמה שאין לי ממשלה כי אם עליכם, באמת אני מושל אפי' על כל צדיקי הדור, רק שהוא באיתכסיא ע"כ, וע"כ ענין זה מה שהצדיק הגדול הוא מושל על כולם, וכולם נכנעים תחתיו, אין לו שום שייכות במה שנראה לעינים באיתגליא, כי הוא ענין סתר מלכות באיתכסיא, ויש מה שבאורך הזמן נתפשט המלכות יותר ויותר, כמו אצל הצדיקים הנ"ל, ויש שנשאר עוד סוד להרבה זמן, כמו ענין רבינו ז"ל (כדלקמן ביותר ביאור).

וכמ"ש גם בחיי מוהר"ן (סי' שצ"ו) מענין המחלוקת שעליו, שדוברין עליו כזבים. ואמר בדרך קובלנא, ואנכי אפדם. היינו הפסוק הנא' בהושע (ו' י"ג) שקובל הנביא על ישראל, שרוצה לעשות להם טובות, והם דוברים עליו כזבים, כמ"ש ואנכי אפדם והמה דברו עלי כזבים ע"כ. היינו כי באמת הצדיק הוא המשפיע והעושה טובות לכולם, ועכ"ז בני אדם אינם יודעים מזה, והמה מדברים עליו כזבים.

וכן הוא בענין מה שחששו חז"ל בכרם ביבנה (שבת קל"ח): שעתידה תורה להשתכח מישראל, ורשב"י אמר שלא תשתכח, וכתב בלקו"מ (בתחלתו) שהכוונה היתה שעל ידו, ע"י התגלות הזוהר שלו, עיי"ז לא תהיה שכחת התורה עיי"ש, וכן הוא בתפארת שלמה (מועדים ל"ג בעומר), ואעפ"י שרוב בני העולם אינם לומדים את הזוהר, ואינם מתנהגים עפ"י הזוהר, עכ"ז כחו דרשב"י עם הזוהר שלו, גדול הוא להגן על כל העולם, ולהשפיע מאור תורתו, שלא תשתכח תורה מכל ישראל, כי הוא היחיד המיוחד שעליו עומד הכל.

וכתב הרה"ק מקאזניץ (עבודת ישראל על יוה"כ) עמש"א בגמרא (יומא ע"א): ת"ר מעשה ככה"ג אחד וכו' א"ל (שמעיה ואבטליון לכה"ג) ייתון בני עממיה לשלם דעבדו עובדא דאהרן, ונראה לבאר עפ"י דברי מוה"ג מהד"ב זלה"ה על רבי ישמעאל בן אלישע שנכנס להקטיר קטורת (ברכות ז.). שר"י הגם שהיה גדול החכמים, לא בזכותו לבד זכה להמראה נפלאה, כ"א ע"י הקנה התנא שהיה בימיו, והוא הרימו ונשאו בקדושתו כדרך הצדיקים להרים הש"ץ בקדושתם, ועל ידו זכה לכל אלה ע"כ. ובדואי מוה"צ אמר אלו הדברים עפ"י רוח קדשו שהופיע עליו. אכן עפ"י דבריו ועפ"י שכלנו נ"ל כי מסתמא הכהן שהיה בימי שמעיה ואבטליון בבית שני לא היה כ"כ כהוגן, מסתמא לא זכה לעלות לקודש קדשים ביוה"כ, כ"א ע"י שמעיה ואבטליון שהיו אז ראשי הדור, והם הרימוהו ונשאוהו לזאת המדרגה. ולכן השיבו לכה"ג שלא יתגאה עליהם, כי הם עבדו עובדא דאהרן, פ"י שעיקר העבודה היום היה על ידיהם ע"כ.

האמת שצריכין לקבל רמזים להתקרב להשם יתברך מכל מה שעובר על האדם בכל יום. אבל חלילה להיות במרה שחורה ועצבות כל כך מכל דבר ח"ו, כי כבר ידוע שאדם לעמל יולד וכו' נאיוב ה. ז. ואין יום וכו'

[אין יום שאין בו קללה (סוטה מח. ושם (מט.) אמר רבא בכל יום ויום מרובה קללתו משל חבירו, שנאמר (דברים כח) בבקר תאמר מי יתן ערב ובערב תאמר מי יתן בקר עיי"ש, ובמדרש תנחומא (תולדות סי' א) משהרב בית המקדש אין לך יום שאין בו קללה ופורעניות ע"כ, וכ"ה שם (תצוה סימן י"ג), וע"ע מדרש תהלים (מומר קייט סימן כ"ד), אין שנה שאין בה שבר, אין חודש שאין בו שמועה, אין יום שאין בו צרה ע"כ]

וכבר צעק דוד המלך ע"ה (תהלים יח, לה) כי אני לצלע נכון וכו', ויעקב אבינו אמר (בראשית מג, יד) וכאשר שכלתי שכלתי, וכן הרבה, מכל שכן קטני ערך כמוני היום שהכל חסד גדול מאתו ית', ובפרט שבעזרת השם יתברך רואים בכל פעם הרחבות נפלאות גם בעצם הצרות והיסורים, ומכמה רעות וצרות הוא יתברך מצילנו לגמרי, טוב להודות לה' על כל החסד אשר הוא גומל עמנו בכל יום.

ועל כולם מה שזכינו לידע מאור כזה, ולבלי להיות מתנגד עליו ח"ו, בזה יש לנו בעזרת השם יתברך במה להחיות עצמינו תמיד, בכל מה שעובר עלינו, כי הוא יצא לפנינו, ובוודאי יגמור מה שהתחיל ויושיענו לנצח.

פי שגם עתה עובר עליך מה שעובר, מזה תוכל להבין מה היה אם היה עולה על דעתך כדרך הרבה כמותך, ה' יצילך מלהרחיק נדוד ח"ו, בפרט במקומות כאלו. **ואם** כל זה עדיין אינו מספיק להפיג צערך, תדע ותזכור היטב מה שאמר אדומ"ר ז"ל, ותחזור דברים אלו ותשימם על לבך היטב, מה שאמר בזה"ל: גאט איז גרויס, מע ווייסט גאר ניט וכו'. אפילו אייער זאך וויא הין איטליכיר איז גיפאלין, סע פאר האנדין אבער אזוי אה זאך וואס סע איז גאר עפיס אנדירש וכו', וסיים אבי מע איז זיך ניט מייאש פון שרייען. וברוך השם אין אתה מייאש עצמך מצעקה כלל, ובוודאי קול צעקתך עולה עד לשמים, אך אהובי בני אתה מתפחד יותר מדאי, כי חלילה להמשך אחר הצער ח"ו כל כך [יש מאמר רבינו'ל הנמשך אחר הצער צערו נמשך אחריו, וכ"ה בכמה מכתבים עיין מכתב מ' ע"ט קכ"א רמ"ב ת"ל ועוד, ועיין ספר המדות]. **בפרט שכבר ראית חסדי ה' כמה פעמים אשר עושה עמך, על כן אל תירא ואל תפחד, כי בוודאי לא יעזוב אותך לעולם, ויתהפך הכל לטובה.**

ומה שאיזה איש ביזה וקלל אותך ח"ו, אל תצטער על זה, כי זה מבואר בכל הספרים שהוא לטובה והוא כפרת עון ועיין ליקוים ח"א סי' טו, וקללת חנם לא תבא (משלי כו, א) ויתהפך לברכה, ובוודאי לא על חנם צריכין להתפלל בכל יום (ברכת השחר) שתצילני וכו' מעזי פנים ומעזות פנים וכו' (תפלת אלהי נצור בברכת שמונה עשרה) ולמקללי נפשי תדום, ובעזרת השם יתברך מאל"ך תבין איך להתנהג בזה, אבל חלילה להצטער כל כך על זה.

ברכת מזל טוב לאנ"ש

מו"ה הרב **אהרן שמואל יאקאבאוויטש** שליט"א,
מוויליאמסבורג
לרגלי שמחת נישואי בתו תחי'
מו"ה **יצחק מנשה שטיינפעלד** ני"ו, מקרית יואל
לרגלי שמחת הולדת נכדו ני"ו
מו"ה הרב **ראובן ווייס** שליט"א, מוויליאמסבורג
לרגלי שמחת אירוסיו בתו תחי'
מו"ה **יחזקאל לויפער** ני"ו, מוויליאמסבורג
לרגלי שמחת אירוסיו בתו תחי'
יזכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים,
ע"ד ישראל סבא ובהתקרבות לרביה"ק, אכ"ר

ברכת מזל טוב לאנ"ש

מו"ה הרב **נתן יהושע שווארטץ** שליט"א, מקרית יואל
לרגלי שמחת הולדת בתו תחי'
מו"ה **מאיר שלום גערטנער** ני"ו, מוויליאמסבורג
לרגלי שמחת הולדת בתו תחי'
מו"ה **יואל יאזשעף** ני"ו, מוויליאמסבורג
לרגלי שמחת הולדת בתו תחי'
מו"ה **יואל גערטנער** ני"ו, מוויליאמסבורג
לרגלי שמחת הולדת בתו תחי'
יזכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים,
ע"ד ישראל סבא ובהתקרבות לרביה"ק, אכ"ר

כוונת ההערות והצייונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצוננו בעז"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהר"ג ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתנו למפרע

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בהעט סופר, אן להערות, וכן

מי שברצונו שייגיע לו העט סופר על יד האימג'ל, יפנה:

CONGHVPRINTING@GMAIL.COM

או להפעקס: **845.781.6701**

להודיע על מזל טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן!

לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום

מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א

עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט "אויף אידיש" מיט א קלאהרין הסבר, לויט די מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות חזקו ואמנו אחוי ללמוד ספריו "בכל יום", ולעין ולחפש בהם למצוא בהם בכל פעם עצות להציל נפשכם (ע"ל"ת מכתב שי"א)